

NEOS Cultuuronderwijs

Jaarverslag 2023

Inhoud

Over NEOS, experts in cultuuronderwijs

NEOS is een onafhankelijk expertisecentrum voor cultuuronderwijs. NEOS stimuleert en realiseert inspirerend en duurzaam cultuuronderwijs voor alle kinderen en jongeren in Amersfoort en omgeving.

Niet ieder kind komt van huis uit in aanraking met kunst en cultuur. Juist de school en haar omgeving is dé plek waar we ieder kind de kans kunnen geven om kennis te maken met kunst en cultuur en kinderen (en ouders) kunnen toeleiden naar al die kunstzinnige en culturele locaties in de stad.

NEOS Cultuuronderwijs ondersteunt scholen en andere organisaties bij het vormgeven van cultuuronderwijs. NEOS richt zich hierbij op de jeugd van 0 tot 23 jaar. NEOS is actief in het basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs onderwijs. Omdat leren niet alleen gebeurt binnen de schoolmuren, maar ook daarbuiten, werkt NEOS ook samen met kinderopvangorganisaties en initieert en ondersteunt ze kunstactiviteiten in de wijk.

Bij het vormgeven van cultuuronderwijs werkt NEOS samen met culturele partijen in Amersfoort en Leusden. In de wijk werkt NEOS samen met buurtsportcoaches en jongerenwerkers. Samen met deze partners levert NEOS een bijdrage aan de brede ontwikkeling

van kinderen. Kunst en cultuur bieden kinderen en jongeren bij uitstek de kans zich te uiten en te reflecteren op zichzelf, de wereld en de ander.

NEOS Academie

NEOS deelt graag haar kennis op het gebied van cultuuronderwijs met professionals in de Amersfoortse regio. Binnen de NEOS Academie verzorgt NEOS jaarlijks diverse netwerkbijeenkomsten, trainingen en de Conferentie Cultuuronderwijs. Hiermee verrijken we de kennis van pedagogisch medewerkers van bso's en kdv's, docenten, kunstenaars en educatief medewerkers van theaters en musea op het gebied van cultuuronderwijs.

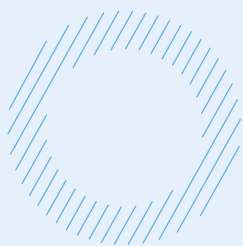
NEOS valt weliswaar formeel onder de stichting Scholen in de Kunst, maar opereert onafhankelijk, voert een eigen naam en werkt transparant vanuit een eigen visie en missie.

Over NEOS, experts in cultuuronderwijs

Beleidsraad NEOS

Binnen de organisatie NEOS Cultuuronderwijs is een belangrijke rol weggelegd voor de Beleidsraad. De Beleidsraad heeft een adviserende en toezichthoudende rol ten aanzien van beleidsvoornemens en beleidsuitvoering van NEOS op het gebied van cultuuronderwijs in Amersfoort en Leusden. De Beleidsraad bestaat uit vertegenwoordigers van culturele en welzijnspartijen en schoolbesturen uit Amersfoort en Leusden. Uitgangspunt van de Beleidsraad is gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor goed cultuuronderwijs in Amersfoort en Leusden.

In de activiteiten die NEOS Cultuuronderwijs in 2023 initieerde hadden de thema's kansengelijkheid, verbinding tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten, kunst en taal en diversiteit en inclusie bijzondere aandacht. We zijn trots dat we op deze specifieke terreinen en via kunst en cultuur een bijdrage konden leveren aan de brede ontwikkeling van de jeugd in Amersfoort en Leusden.

Gemeentelijke ontwikkelingen

In de *Uitvoeringsagenda kunst & cultuur 2023-2026* van de gemeente Amersfoort werd het belang van cultuuronderwijs voor de jeugd in Amersfoort nadrukkelijk naar voren gebracht. Dit vertaalde zich in structurele financiële ondersteuning van NEOS, via gelabeld budget. Deze structurele financiering kan worden gezien als een blijk van waardering en ondersteuning van de gemeente Amersfoort van NEOS.

Met het verstrekte budget waren we in 2023 in staat om vanuit een solide basis verder te bouwen aan onze positie in de stad op het gebied van cultuuronderwijs. Waar NEOS twee jaar geleden nog aan het pionieren was, staat nu een bijna volwaardige/volwassen en vrijwel geheel zelfstandig opererende organisatie.

In de gemeente Leusden werd in 2023 nieuw cultuurbeleid voorbereid. Via kwalitatieve interviews zijn culturele partijen in Leusden, waaronder NEOS, bevroegd over het cultuurveld in Leusden en hoe ieder tegen de toekomst van het kunst- en culturaanbod in Leusden aankeek. In de cultuurnota van het college, die in 2024 zijn verdere uitwerking krijgt, is besloten prioriteit te geven aan kunst en cultuur voor de jeugd en actieve cultuurparticipatie. Dit geeft NEOS vertrouwen in voortzetting van haar samenwerking met de gemeente Leusden, het onderwijs en de kinderopvangorganisaties in Leusden.

Netwerk- en expertisefunctie

Het door de gemeente Amersfoort verstrekte gelabelde budget voor NEOS maakt(e) het mogelijk dat NEOS in 2023 activiteiten kon initiëren die niet eerder mogelijk waren en samenwerkingen kon aangaan met (nieuwe) relevante partners. Hierdoor konden we in 2023 (nog) beter invulling geven aan onze netwerk- en expertisefunctie.

Ons hoge activiteitsniveau en brede bereik onder de jeugd in Amersfoort en Leusden hebben we verder uitgebouwd en geconsolideerd. Niet eerder was NEOS in staat om alle doelgroepen van 0 tot 23 jaar zo goed te bedienen met zo'n veelzijdig kunst- en culturaanbod. Op locaties van kinderopvangorganisaties Humankind en Ska Kinderopvang brachten we, binnen het *Nationaal Programma Onderwijs*, ruim 600 peuters tussen de 2 en 4 jaar in aanraking met muziek, dans en beeldende kunst. Aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit namen in Amersfoort en Leusden circa 55 basisscholen deel, waarmee we circa 13.000 kinderen van 4-12 jaar bereikten met

Gemeentelijke ontwikkelingen

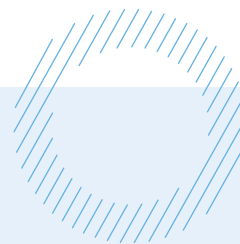
kunst- en cultuuractiviteiten ingebed in het schoolcurriculum. Ruim 10.000 kinderen brachten in 2023 via Cultuureducatie met Kwaliteit een bezoek aan een theatervoorstelling. En op basis van de subsidieregeling *Versterking Cultuureducatie in het vmbo, vso en pro* en het programma *City of A* konden we in Amersfoort nog eens 3.500 jongeren in de binnen- als de buitenschoolse tijd met kunst- en cultuuraanbod in aanraking brengen.

In 2023 werkten we met een groeiend aantal cultuuraanbieders in Amersfoort en Leusden samen. Met dit zeer diverse netwerk van aanbieders, met zowel gesubsidieerde culturele basisinstellingen als ongesubsidieerde particuliere dans-, theater- en muziekscholen, muziekverenigingen en culturele zzp'ers, konden we ons binnen- en buitenschoolse programma- en activiteiten aanbod in 2023 sterk verbreden. Onze netwerkfunctie versterkten we verder door de samenwerking met partners in de domeinen sport en welzijn te intensiveren.

Onze expertrol kwam ook in 2023 naar voren in de adviesgesprekken die we voerden met scholen, de ondersteuning die we het onderwijs boden bij het vormgeven en uitvoeren van cultuurprogramma's en onze advies- en bemiddelende rol in gemeentelijke educatieprogramma's zoals Amersfoort Ontketent. Uitgangspunt in de samenwerking met scholen is een vraaggerichte werkwijze, waarbij we in coproductie met het onderwijs tot structurele maatwerkprogramma's komen. Ook in de wijk sloten we waar mogelijk aan bij de wensen en behoeften die er speelden. Daarnaast kwam onze expertrol tot uiting in de kennisdelingsactiviteiten die we binnen de NEOS Academie organiseerden. Circa 125 professionals uit het onderwijs, de creatieve sector en de kinderopvang in de regio Amersfoort bezochten in 2023 de Conferentie Cultuuronderwijs en netwerkbijeenkomsten en trainingen op het gebied van cultuuronderwijs.

Voorbeeldfunctie

De resultaten die NEOS in 2023 boekte blijven niet onopgemerkt. Buurgemeenten als Baarn en Hilversum benaderden ons om onze kennis, expertise en netwerken in hun eigen gemeente te benutten. NEOS is er trots op dat er zo'n brede interesse is in onze voorbeeldrol en grote vraag is naar onze kennis en expertise. Zo mogelijk wil NEOS haar kennis en ervaring met andere partijen en gemeenten in de regio delen.

Beleidsraad NEOS Cultuuronderwijs

De taak van de Beleidsraad van NEOS kan kortweg worden omschreven als bijdragen aan het verbreden en verdiepen van de inhoudelijke aansturing van NEOS. De raad is samengesteld uit bestuurders van organisaties die betrokken zijn bij het cultuuronderwijs in gemeentes Amersfoort en Leusden, zowel van aanbodzijde als van vraagzijde. De raad wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

De Beleidsraad ziet erop toe dat het beleidskader en de uitvoeringspraktijk zoveel mogelijk bijdragen aan de cultuureducatieve doelstellingen van de gemeentes Amersfoort en Leusden. Ook ziet de raad erop toe dat NEOS zorgt voor een gelijk speelveld voor alle partijen, zowel aan de aanbod- als aan de vraagzijde. Dit doet de Beleidsraad door het hoofd NEOS gevraagd en ongevraagd te adviseren over het te voeren beleid. En daarnaast door het vaststellen van het beleidskader, de meerjarenplannen en jaarplannen en het goedkeuren van het jaarverslag waarin verantwoording wordt afgelegd over het door NEOS gevoerde beleid.

Activiteiten

NEOS, experts in cultuuronderwijs heeft als doel cultuuronderwijs in Amersfoort en Leusden beter te positioneren en verder te versterken door het inrichten van een helder geprofileerd, onafhankelijk expertisecentrum op het gebied van cultuuronderwijs. De Beleidsraad heeft vanuit haar verantwoordelijkheid bijgedragen aan het realiseren hiervan.

De raad kwam in 2023 vijf keer bijeen, waarvan één keer een heisessie was. Tijdens deze sessie presenteerden medewerkers van NEOS de ontwikkelingen op het terrein van diversiteit en inclusie, sprak de raad over de positie van NEOS binnen Scholen in de Kunst en werd een presentatie gegeven over de positie van freelance kunstvakdocenten in het onderwijs. In de vergadering in januari werd het jaarplan 2023 uitgebreid besproken en vervolgens vastgesteld, waarbij de kansen en risico's bijzondere aandacht kregen.

Tijdens de overige reguliere vergaderingen ging het onder meer over de activiteiten van NEOS, over het bereiken van nog meer scholen en over de afstemming en samenwerking tussen aanbieders van cultuuronderwijs. Voor de Beleidsraad ligt hier de essentie waarvoor zij is ingesteld. Het beleid van NEOS richt zich op het samenbrengen van vraag uit het onderwijs en (kwalitatief) aanbod uit de cultuursector. NEOS is niet alleen een makelaar van vraag en aanbod, maar ook een filter.

Beleidsraad NEOS Cultuuronderwijs

De expertise van NEOS is nodig om een relevant en kwalitatief aanbod te selecteren uit het brede aanbod, dat aansluit bij de wensen van het onderwijs. Een stevige opdracht!

Beleidsraad

Naast de reguliere taken van de Beleidsraad, onderhield de raad in de loop van het jaar regelmatig contact met de bestuurder van Scholen in de Kunst.

Verder nam de voorzitter deel aan overleggen met de wethouders Cultuur en Onderwijs van de gemeente Amersfoort en de gemeente

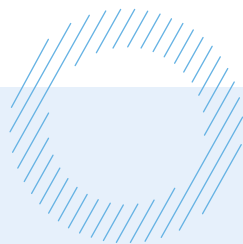
Leusden. De voortgang en de toekomst van cultuuronderwijs en de positie en taak van NEOS daarbij, inclusief de financiën waren de belangrijkste gesprekstema's.

De samenstelling van de Beleidsraad wijzigde in het afgelopen jaar. Volgens het reguliere rooster van aftreden trad Niek Idelenburg met ingang van 1 juni af. Hij werd opgevolgd door Friederike Weisner, directeur-bestuur van Theater Film Café De Lieve Vrouw.

Namens de Beleidsraad *,
Bertien Houwing, voorzitter

* Samenstelling Beleidsraad 2023

- Bertien Houwing, onafhankelijk voorzitter Beleidsraad NEOS Cultuuronderwijs
- Geert Popma, lid College van Bestuur Meerscholen (Amersfoort)
- Akke Wiersma, bestuurder Stichting Voila (Leusden)
- Christian van den Brink, lid College van Bestuur Meerkring (tot juni 2023), per sept 2023 PO Amersfoort vacant
- Erno de Groot, directeur-bestuurder Bibliotheek Eemland
- Friederike Weisner, directeur-bestuurder Theater Film Café De Lieve Vrouw
- Inge Wellecomme, manager Indebuurt033
- Thijs Steenkamp, zzp'er sector cultuur en onderwijs (Amersfoort)

ROOSTER VAN AFTREDEN BELEIDSRAAD NEOS CULTUURONDERWIJS

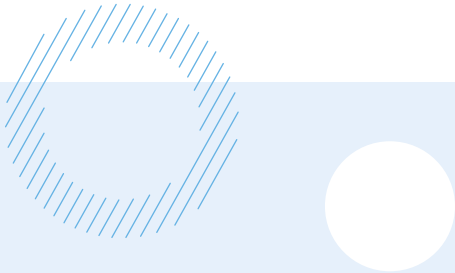
NAAM LID BELEIDSRAAD	1E TERMIJN	EINDDATUM	FUNCTIE	VERTEGENWOORDIGER VAN
Bertien Houwing	12-2-2021	12-2-2025	Voorzitter	
Erno de Groot	1-5-2020	1-5-2024	Lid	Cultuuraanbieders gesubsidieerd
Niek Idelenburg	1-5-2020	1-6-2023	Lid	Cultuuraanbieders gesubsidieerd
Geert Popma	1-5-2020	1-5-2024	Lid	Voortgezet onderwijs
Akke Wiersma	1-5-2020	1-5-2024	Lid	Primair onderwijs Leusden
Christian van den Brink / Vacant	1-5-2020	30-6-2023	Lid	Primair onderwijs Amersfoort
Inge Wellecommé	22-1-2022	22-1-2026	Lid	Sociaal domein
Thijs Steenkamp	22-11-2022	22-11-2026	Lid	Particuliere veld
Friederike Weisner	22-6-2023	22-06-2027	Lid	Cultuuraanbieders gesubsidieerd

Personeel en financiën

In 2023 ontving NEOS voor het eerst gelabeld budget van de gemeente Amersfoort om uitvoering te geven aan cultuuronderwijs. Met een formatie van ruim 10 fte, bestaande uit een Cluster Advies, een Cluster Uitvoering en Kwaliteitszorg en een Cluster Communicatie, realiseerden we ons jaarplan 2023.

In de subsidiebeschikking 2023 aan Stichting Scholen in Kunst was een deel expliciet geoormerkt voor NEOS ten behoeve van cultuuronderwijs in Amersfoort. Per januari 2023 ontvangt NEOS (via Scholen in de Kunst) van gemeente Amersfoort een structureel gelabeld budget van 617.000 euro. Dit bedrag bestaat uit drie ton die de gemeente extra investeert in cultuuronderwijs en een bedrag van 317.000 euro dat gereserveerd is binnen de exploitatiebegroting van Scholen in de Kunst voor NEOS. Hiermee was NEOS in 2023 in staat een structurele formatie van 7,5 fte te bekostigen. Het betreft adviseurs die werkzaam zijn voor het kdv, po, vo, mbo en buitenschoolse activiteiten, een medewerker projectondersteuning en per april 2023 een adviseur communicatie.

Vanwege de groei in activiteiten en formatie, de steeds groter wordende span of control voor de manager van NEOS en de wens om ondersteunende bedrijfsprocessen en kwaliteitszorg (verder) te professionaliseren, zijn in het voorjaar van 2023 wijzigingen in de

organisatiestructuur van NEOS aangebracht. Naast een Cluster Advies, bestaande uit het team van adviseurs, en een Cluster Communicatie, werd een start gemaakt met verbetering van interne bedrijfsprocessen en de ontwikkeling van een kwaliteitskader binnen het Cluster Uitvoering en Kwaliteitszorg. De voormalige coördinator bedrijfsprocessen kreeg de functie van teamleider Uitvoering en Kwaliteitszorg.

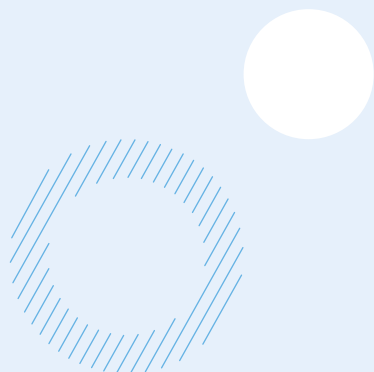
Zowel de teamleider Uitvoering en Kwaliteitszorg als de manager van NEOS maken deel uit van de structurele formatie van 7,5 fte van NEOS. Bovenop de 7,5 fte bekostigden we in 2023 nog eens 2,6 fte uit incidentele middelen (kosten circa 1,5 ton). Het betreft een medewerker projectondersteuning (per april 2023), een medewerker contentcreatie, een projectmedewerker (per april 2023), vier kerndocenten en een adviseur voortgezet onderwijs (per september).

Personeel en financiën

De activiteiten in 2023 realiseerden we met 19 teamleden (10,1 fte) en een werkbegroting van bijna 2 miljoen euro. Naast het structureel gelabelde budget voor formatie is ook het matchingsdeel CMK Amersfoort met een bedrag van circa 130.000 euro structureel gemaakt. Het budget vanuit de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen bedraagt circa 124.000 euro. Dit bedrag wordt ieder jaar opnieuw beschikt, maar ontvangt NEOS al sinds 2008.

OVERZICHT ONTVANGEN STRUCTURELE EN VIERJARIGE SUBSIDIES OVER 2023			
SUBSIDIEREGELING/ TYPE SUBSIDIE	SUBSIDIE- VERSTREKKER	BEDRAG	STRUCTUREEL/ VIERJARIG
Exploitatiesubsidie Amersfoort	Gemeente Amersfoort	€ 617.000	Structureel
Programmasubsidie CMK Amersfoort – matchingsdeel Amersfoort	Gemeente Amersfoort	€ 130.000	Structureel
Programmasubsidie Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (CFC)	Gemeente Amersfoort	€ 124.000	Structureel (sinds 2008)
Exploitatiesubsidie Leusden	Gemeente Leusden	€ 62.000	Structureel (waarvan € 24.000 matching CMK)
Programmasubsidie voorstellings- programmering Leusden	Gemeente Leusden	€ 7.000	Structureel (op basis van aantal deelnemende leerlingen)
Programmasubsidie CMK Amersfoort en Leusden – matchingsdeel Fonds voor Cultuurparticipatie	Fonds voor Cultuur- participatie	€ 147.000	Vierjarig (2021-2024)
Totaal subsidiebudget		€ 1.087.000	

Personeel en financiën

Financiering vanuit incidentele subsidies (max. twee jaar)

Onze activiteiten in 2023 bouwden grotendeels voort op in 2022 ingezette activiteiten en zijn deels gefinancierd vanuit incidentele overheidssubsidies. De budgetten uit het Nationaal Programma Onderwijs en het Deltaplan Jeugd Leusden stelden ons in staat om onze activiteiten in de voorschoolse educatie in Amersfoort en Leusden voort te zetten. We werkten hierbij samen met kinderopvangorganisaties Humankind en Ska Kinderopvang. Buitenschoolse activiteiten voor jongeren werden bekostigd vanuit het gemeentelijke Amersfoortse programma City of A. Vanuit de projectsubsidie Gelijke kansen in kunst en cultuur gaven we een vervolg aan het project Theaterbazen. Inhoudelijke informatie over uitgelichte activiteiten lees je terug onder hoofdstuk 5.

OVERZICHT ONTVANGEN INCIDENTELE SUBSIDIES OVER 2023

SUBSIDIEREGELING/ TYPE SUBSIDIE	SUBSIDIE- VERSTREKKER	PROGRAMMA'S/ ACTIVITEITEN	BESCHIKT IN 2021 OF 2022	BALANS- POSITIE 2023
Programmasubsidie Nationaal Programma Onderwijs Amersfoort	Gemeente Amersfoort	Videotutorials en podcast voor pm'ers in de kinder- opvang. Fysieke inspiratie- lessen bij Ska. Door- ontwikkeling Kunst aan de Start en Kleintjekunst.	€ 132.422	€ 90.674
Programma- subsidie City of A	Gemeente Amersfoort	Kunstactiviteiten in de buitenschoolse tijd i.s.m. SRO en Indebuurt033.	€ 28.000 euro beschikt voor formatie NEOS, middelen voor activiteiten belegd bij Indebuurt033	
Programmasubsidie Gelijke kansen in kunst en cultuur	Gemeente Amersfoort	Theaterbazen	€ 70.000	€ 44.190
Programmasubsidie Deltaplan Jeugd Leusden	Gemeente Leusden	Videotutorials en podcast voor pm'ers in de kinder- opvang. Fysieke inspiratie- lessen bij Ska en Human- kind. Doorontwikkeling Kunst aan de Start.	€ 41.244	€ 31.597
Programmasubsidie HR-voucher	Nederlands Letterenfonds	Scholingsprogramma team NEOS	€ 19.893	€ 15.797
Programmasubsidie Impulsregeling culturele ZZP'ers	Fonds voor Cul- tuurparticipatie	Scholingsprogramma culturele ZZP'ers	€ 34.975	€ 21.004
Totaal subsidiebudget			€ 326.534	€ 203.262

Hier zijn we trots op! Activiteiten 2023

In 2023 initieerde NEOS diverse programma's en projecten in het onderwijs, de kinderopvang en de wijk. Ook voor professionals organiseerden we bijeenkomsten. De activiteiten waar we het meest trots op zijn, lichten we graag uit.

Vergroten kansengelijkheid: Nationaal Programma Onderwijs en Deltaplan Jeugd Leusden

In 2023 gaven we een vervolg aan onze activiteiten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs en het Deltaplan Jeugd Leusden. Onze focus lag hierbij op de allerjongsten in de kinderopvang, waarbij het doel was om vertragingen op sociaal-emotioneel en cognitief vlak in te halen.

Kunst aan de Start

Met activiteiten in dans, muziek en beeldende kunst leverden we een waardevolle bijdrage aan taal- en rekenvaardigheden en de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen tussen de 2 en 4 jaar. Uitgangspunt waren de erkende voorschoolse educatieve programma's als Uk & Puk (CED-groep) en Piramide (Cito) waarmee binnen kinderdagverblijven en speelleergroepen de brede ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd.

In aansluiting op de themagerichte educatieve programma's op de kinderdagverblijven vonden

in 2023 verschillende kunstlessen plaats op 21 kinderopvanglocaties van Ska en Human-kind in Amersfoort en Leusden. 300 peuters maakten kennis met dans, muziek en beeldende kunst en leerden zich uiten in deze creatieve 'talen'. De activiteiten werden bijzonder goed ontvangen door zowel pedagogisch medewerkers als ouders. Medewerkers in de kinderopvang vergrootten tijdens de lessen hun vaardigheden op het gebied van muziek, dans en beeldende kunst. Onder de noemer *Kunst aan de Start* zijn alle lessen vertaald naar leskaarten voor pedagogisch medewerkers. Hierdoor zijn zij, ook na 2023, in staat zelfstandig activiteiten op de groep uit te voeren, al dan niet onder begeleiding van een kunstprofessional.

Naast de ontwikkeling van de leskaarten, ontwikkelden we voor pedagogisch medewerkers ter inspiratie ook twee podcasts, twee videotutorials, en een webinar. In deze producten staan het gebruik van muziekinstrumenten op de groep en het stimuleren van sensorische vaardigheden bij peuters via dans centraal.

“Vandaag hebben we op de Speelleergroep van Jan Jans de laatste muziekles gehad van NEOS Cultuuronderwijs.

Wat hebben wij de afgelopen 5 weken intens genoten met elkaar van de expertise van de muziekdocent en de ongelooflijk leuke invulling die zij aan de muziekles weet te geven voor peuters.

Vanochtend hebben we er een ouderbetrokkenheidsmoment van gemaakt en bijna alle ouders zijn gekomen. Het was een groot succes. Sommige ouders waren gewoon ontroerd door de afsluiting van de les omdat we dan allemaal gaan ontspannen op de grond met mooie muziek. De kinderen geven zich er aan over en ik weet nog dat dit mij ook ontroerde de eerste keer toen dit gebeurde. Een andere vader gaf aan dat hij drie kwartier met een glimlach op zijn mond had zitten kijken.”

Citaat pedagogisch medewerker Ska Kinderopvang

Kleintjekunst x NEOS

Stichting Kleintjekunst uit Amsterdam brengt kunstenaars dichtbij jonge kinderen via interactieve performances. NEOS adopteerde dit concept en vertaalde het naar de lokale situatie. Onder begeleiding van Kleintjekunst ontwikkelden zes kunstenaars vijf interactieve performances voor peuters en jonge kleuters. De try outs van deze performances vonden plaats op locaties van Ska Kinderopvang en Partou en bij Kindcentrum Het Scala. Kinderen van twee tot zes jaar ontdekten hun eigen beeld- en lichaamstaal, experimenteerden met hun verbeeldingskracht en ontwikkelden hun

creatieve vaardigheden. In totaal bereikten we 270 peuters en kleuters. In de toekomst kunnen de kunstenaars de interactieve performances blijven uitvoeren voor de jongste doelgroep in kinderdagverblijven, ouderkamers en buurthuizen. De Spotifylijst van NEOS kun je [hier](#) beluisteren.

Samenhang tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten

Sinds circa twee jaar zijn er vanuit de landelijke en lokale overheid verschillende subsidieprogramma's gelanceerd om kinderen en jongeren o.a. kennis te laten maken met een rijk aanbod aan activiteiten in de buitenschoolse tijd en om actieve cultuurparticipatie te stimuleren. NEOS is steeds vaker betrokken bij de uitvoering van lokale buitenschoolse programma's voor de jeugd. Denk hierbij aan de Rijke Schooldag (4-12 jaar), City of A (12-18 jaar), Cultuur@CruyffCourts (8-12 jaar) en de hierboven genoemde programma's NPO en Deltaplan Jeugd Leusden (voorschoolse educatie).

NEOS ziet kansen om, in samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur, meer kinderen

en jongeren toe te leiden naar het veelzijdige aanbod van particuliere dans, theater- en muziekscholen, amateurkunstverenigingen en evenementen in de stad. Hiertoe vond in het voorjaar Cultuur@CruyffCourts in het Soesterkwartier plaats, voerden we, in het kader van Kies je Kunst, gesprekken met particuliere cultuuraanbieders en verzorgden we binnen het programma City of A buitenschoolse activiteiten voor jongeren.

Cultuur@CruyffCourts

Van 28 juni tot 7 juli 2023, de week voor de jaarlijkse Zomerparade in het Soesterkwartier, konden kinderen van acht tot twaalf jaar kosteloos verschillende creatieve workshops volgen tijdens Cultuur@CruyffCourts. De workshops werden verzorgd door Circus Amersfoort, Batuque Capoeira en De Kunst is Verbinden. De resultaten van de workshops werden gepresenteerd in een optocht tijdens de Zomerparade. NEOS bezette een kraam en gaf onder andere aandacht aan het Jeugdfonds Sport en Cultuur. We werkten samen met Speeltuinenvereniging Rivierenwijk en de Zomerparade Soesterkwartier.

Waar we trots op zijn: activiteiten 2023

Kies je Kunst

In navolging van Kies je Sport wil NEOS met het programma Kies je Kunst meer kinderen en jongeren toeleiden naar het veelzijdige buitenschoolse aanbod van particuliere dans, theater- en muziekscholen en amateurkunstverenigingen in Amersfoort en Leusden. In 2023 is een inventarisatie gedaan van particuliere dans-, theater-, en muziekscholen en amateurkunstverenigingen. Er vonden gesprekken plaats met de SRO, het Jeugdfonds Sport en Cultuur en verschillende cultuuraanbieders om inhoudelijk vorm te geven aan de samenwerkingen en het platform Kies je Kunst.

We bouwden de website cultuurnaschool.nl waar buitenschoolse programma's zoals Kies je Kunst, Theaterbazen en Cultuur@Cruyff-Court een plek op krijgen. In het voorjaar van 2024 verwachten we een pilot Kies je Kunst te kunnen draaien met de eerste lessenseries van circa tien cultuuraanbieders in Amersfoort en Leusden.

City of A

In samenwerking met cultuuraanbieders, sportorganisatie SRO en welzijnsorganisatie Indebuurt033 verzorgt NEOS in Amersfoort buitenschoolse cultuureducatieve activiteiten voor jongeren van 12 tot 18 jaar. City of A is onderdeel van de Amersfoortse preventie-aanpak en biedt jongeren een zinvolle vrijetijdsbesteding. We zetten hierbij in op een vraaggerichte aanpak waarbij de vraag van jongeren centraal staat, zonder kwaliteit van het cultuur(educatieve) aanbod uit het oog te verliezen.

In 2023 verzorgden we voor 210 leerlingen graffiti en breakdance activiteiten bij Yuverta en PRO33. In augustus presenteerden we op de schoolpleinen van PRO33, Het Element en Taalcentrum Het Element teasers van voorstellingen uit het aanbod van straattheaterfestival Spoffin. De voorstellingen werden bezocht door 380 leerlingen. Samen met Bibliotheek Eemland en Indebuurt033 gaven we invulling aan het activiteitenprogramma van Paarse Vrijdag in het Eemhuis en verzorgden we een workshop Vogue.

Kunst en taal

Taalscholen

Afgelopen jaar nam de vraag vanuit taalscholen naar kunst- en cultuuractiviteiten toe. De bijdrage die kunst en cultuur kunnen leveren aan taalontwikkeling lijkt steeds meer in de belangstelling te staan. In 2022 ging NEOS al een samenwerking aan met Taalschool Voila in Leusden. In 2023 werd een samenwerking met twee locaties van Taalcentrum Het Element (Amersfoort en Leusden) opgestart. Taalcentrum Het Element in Amersfoort nam deel aan de Spoffin Schoolpleinteasers. Leerlingen zagen een locatievoorstelling van het Amersfoortse straattheaterfestival Spoffin op hun eigen schoolplein.

We startten we ook een samenwerking met de Entree-opleiding voor Anderstaligen (EVA, MBO Amersfoort, niveau1). Samen met cultuuraanbieders werd een vakoverstijgend documentaireproject vormgegeven waarin, naast creatieve doelen, ook taaldoelen als spreken en luisteren en burgerschapsdoelen (o.a. kennismaken met de Nederlandse samenleving) centraal staan.

Waar we trots op zijn: activiteiten 2023

Dansend taal leren voor NT2-kinderen

Een teamlid van NEOS rondde in 2023 haar onderzoek af naar dansend taal leren voor NT2-kinderen bij het Lectoraat Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Tijdens een Conferentie in Trento (Italië) presenteerde zij in oktober namens NEOS het nieuw ontwikkelde TOLD-model (Taal-Ondersteunend Lesgeven door Dans). Ook onderzochten we de mogelijkheid om het TOLD-model te presenteren in het kader van deskundigheidsbevordering 'nieuwkomers' voor leerkrachten po in samenwerking met SWV De Eem. Dit heeft helaas niet tot resultaat geleid.

Beeld en Taal

In oktober vond de netwerkbijeenkomst 'Beeld en Taal' voor docenten uit het voortgezet onderwijs plaats. De netwerkbijeenkomst kwam tot stand in samenwerking met Bibliotheek Eemland en Filmhub Midden en bood o.a. workshops op het gebied Filmpoetry, Graphic Novel en Beeld & Film.

Diversiteit & Inclusie

Herdenkingsjaar Slavernijverleden

Diversiteit en Inclusie was een belangrijk thema in 2023. NEOS nam deel aan de werkgroep educatie Herdenkingsjaar Slavernij-/Koloniaal verleden van gemeente Amersfoort. De rol van de werkgroep was het inventariseren, ontwikkelen en selecteren van passend aanbod binnen dit themajaar. We werkten hierin nauw samen met Ketu Koti Comité, Art1 Midden Nederland, Bibliotheek Eemland, Flint, Lieve Vrouw, Stichting ABC, Sporen in mijn Buurt en Sites of Memory.

We organiseerden een netwerkbijeenkomst voor het voortgezet onderwijs waarin enkele van deze partners hun cultuuraanbod presenteerden. In samenwerking met de werkgroep educatie en verschillende (cultuur) aanbieders binnen en buiten Amersfoort zal NEOS Cultuuronderwijs tussen januari en juni 2024 het educatieve aanbod toetsen bij een klankbordgroep, het aanbod presenteren op haar website en communiceren richting het

onderwijs en zorgdragen voor de roostering van de projecten.

Netwerkbijeenkomsten educatief medewerkers

In 2023 stonden de netwerkbijeenkomsten voor educatief medewerkers in het teken van Diversiteit & Inclusie. Onder begeleiding van Kashif Amin van Critical Mass spraken we in Projecthuis Madiba met elkaar over het onderwerp Meerstemmigheid in organisaties. De mate en de wijze waarop D&I aandacht krijgt in de verschillende organisaties en welke obstakels we daarbij tegenkomen stonden centraal. Sabrina Alhanachi gaf in het najaar een training over cultureel responsief lesgeven (CRL). Bij CRL wordt rekening gehouden met verschillende ervaringen, voorkennis, perspectieven, normen en waarden van leerlingen. Met vijf educatoren spraken we over wat culturele instellingen kunnen doen om meer inclusief te zijn en om leerlingen met verschillende achtergronden aan te spreken.

Waar we kansen voor verbetering zien

Sinds 2023 is het merendeel van de teamleden van NEOS structureel verbonden aan de organisatie. Echter, in de uitvoering zien we ons voorlopig genoodzaakt te blijven werken met een omvangrijke groep culturele zzp'ers. Vanwege de primair vraaggerichte werkwijze richting scholen, kan NEOS de culturele zzp'er geen werkgaranties bieden.

Positie culturele zzp'ers

De kunstvakdocenten die namens NEOS in het onderwijs werken, zijn vaak gedwongen zzp'er met meerdere opdrachtgevers. Zij zijn niet verzekerd van structurele inkomsten en hebben daarom vaak aanvullende werkzaamheden. Zij hebben beperkte sociale zekerheden en hypotheek-mogelijkheden en moeten voorzien in eigen professionalisering. Voor NEOS kost het veel tijd en energie om zzp'ers te werven en aan zich te binden. De inzetbaarheid van zzp'ers is vaak beperkt. Er is sprake van een beperkt wederzijds commitment en NEOS draagt een risico op schijnzelfstandigheid bij langdurige inzet van de culturele zzp'er.

Hoewel NEOS staat voor kwalitatief cultuuronderwijs, is het niet altijd mogelijk deze belofte waar te maken. De culturele zzp'er bouwt immers geen relatie op met specifieke scholen en leerlingen en de flexibele inzet maakt het lastig om voort te bouwen op eerder opgedane kennis en ervaringen met/van leerlingen. NEOS kan scholen geen continuïteit in menskracht en kwaliteit bieden.

NEOS wil haar verantwoordelijkheid nemen en ziet het dan ook als haar opdracht om de positie van de culturele zzp'er te verbeteren. Kunnen we het potentieel van de culturele zzp'er beter benutten? Hoe dragen NEOS Cultuuronderwijs én scholen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de positie en het welzijn van de culturele zzp'er? Is er een constructie mogelijk waarbij de culturele zzp'er verloond kan worden? Het voeren van de discussie hierover en het beantwoorden van deze vragen ziet NEOS als één van de opgaven voor 2024.

Diversiteit & Inclusie

Om een hoge prioriteit te geven aan het thema Diversiteit & Inclusie heeft NEOS in het najaar van 2022 een werkgroep D&I geformeerd. De werkgroep kwam in 2023 iedere maand bijeen. De Code Diversiteit en Inclusie hielp vorm en inhoud te geven aan de werksessies en verschillende onderwerpen ter discussie te stellen.

Waar we kansen voor verbetering zien

Code Diversiteit & Inclusie

De Code Diversiteit & Inclusie is één van de drie gedragscodes van de cultuursector. De Code Diversiteit & Inclusie richt zich op een structurele verankering van diversiteit en inclusie binnen de organisatie en heeft als doel dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert.

Om te bepalen waar NEOS staat ten aanzien van diversiteit en inclusie, deed de werkgroep in oktober 2022 de Quick Scan van de Code D&I. Hieruit bleek dat NEOS al goed op weg is als het gaat om D&I (zij scoort een 3 op een schaal van 0-4), maar dat binnen alle vier de stadia waarin een organisatie kan verkeren nog voldoende aandachtspunten zijn. De uitkomsten van de scan waren aanleiding voor discussie over de vier P's uit de Code: Publiek, Programma, Personeel en Partners. We concludeerden dat de meeste aandacht uit moet gaan naar Programma, Personeel en Partners.

De discussies uit de werksessies leidden tot een aantal actiepunten voor 2023. We integreerden Diversiteit en Inclusie in onze visie, we werkten aan bewustwording van onbewuste vooroordelen bij onszelf en onze partners en namen actief deel aan de werkgroep Herdenkingsjaar Slavernij-/Koloniaal verleden. Wat echter niet goed van de grond kwam was het realiseren van een diverse poule van creatieve professionals.

In 2024 willen we werken aan een poule van creatieve professionals met daarin verschillende perspectieven en expertises. Kunstenaars, kunstvakdocenten en adviseurs proberen we (ook) buiten onze eigen 'bubbel' te werven. Bijvoorbeeld via colourfuljobs.nl of via ons netwerk in de stad. Daarnaast vragen we PACT Utrecht om vanuit een ander perspectief dan het onze mee te denken over dit vraagstuk.

Monitoring en evaluatie

Binnen het Cluster Uitvoering en Kwaliteitszorg van NEOS zien we kansen om de tevredenheid van klanten met betrekking tot de dienstverlening van NEOS beter te monitoren, maar

ook om de interne bedrijfsprocessen te verbeteren. Hierbij is zowel aandacht voor de wijze waarop een dienst geleverd wordt (acquisitie van klanten, contractering, communicatie, relatiebeheer et cetera), als het effect en de kwaliteit van de dienstverlening van NEOS. We willen verschillende instrumenten inzetten om de tevredenheid van klanten over de dienstverlening van NEOS te monitoren. Het opzetten en uitvoeren van een goede evaluatiesystematiek is nu nog onderbelicht. In het najaar zijn voorbereidingen getroffen voor een zelfevaluatie. Dit vraagt om verdere doorontwikkeling in 2024. Het verbeteren van de financiële administratie en interne bedrijfsprocessen in een groeiende organisatie is eveneens een blijvend aandachtspunt.

Team- en organisatie-ontwikkeling

Op basis van het geormerkte budget van de gemeenten Amersfoort en Leusden was NEOS in staat om kennis en kunde structureel aan zich te binden. Dit vond zijn weerslag in een professioneel en deskundig team met een goede onderlinge samenwerking en dynamiek. We ervoeren in 2023 duidelijk minder onrust en verloop in het team dan in voorgaande jaren. Er was aandacht voor (individuele) scholingsbehoefte, maar ook aandacht voor effectieve samenwerking, goed projectmanagement en het gezamenlijk realiseren van teamdoelstellingen.

Professionalisering team NEOS

In 2023 was er veel aandacht voor professionalisering van team NEOS. In juni 2023 rondde drie teamleden (modules van) de Basistraining Intermediair Cultuureducatie van het Landelijke Kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) af en behaalden hun deelcertificaten. Met de basistraining bouw je als adviseur deskundigheid op rondom alle aspecten van het werkveld. Je verwerft de benodigde basiskennis en vaardigheden om het aanspreekpunt te zijn voor het onderwijs en de culturele sector op verschillende terreinen. Denk daarbij aan kennis over het onderwijs, de culturele sector, financiën en subsidies en hoe je hierover in gesprek gaat.

In het najaar vond een driedaagse adviestraining plaats voor alle adviseurs van NEOS. Hierin verdiepten zij zich in elkaars kwaliteiten, ervaringen en expertisegebieden volgens het wortelstokmodel, werden zij zich bewust van de verschillende rollen die je kunt innemen als adviseur en werden verschillende cases uit de praktijk uitgespeeld met een trainingsacteur.

Daarnaast volgden alle teamleden van NEOS in november een training van twee dagdelen over Diversiteit & Inclusie. Bewustwording van onze onbewuste vooroordelen (unconscious bias), de nut en noodzaak van D&I en hoe de Code D&I en de 4 P's werken voor team NEOS en NEOS als organisatie stonden hierin centraal. Twee teamleden volgden de ICC-training de trainer tweedaagse van het LKCA. Zij zijn nu gecertificeerd en bevoegd om de de ICC-training primair onderwijs te verzorgen.

NEOS in cijfers

In 2023 bereikten we in Amersfoort en Leusden 600 peuters in de voorschoolse educatie en 12.055 leerlingen uit het basisonderwijs. In het voortgezet onderwijs bereikten we 3.707 leerlingen. Daarnaast brachten we nog eens 552 mbo-studenten in aanraking met kunst en cultuur. 12.683 leerlingen uit het basisonderwijs bezochten een culturele instelling.

CULTUREEL BEZOEK DOOR LEERLINGEN UIT HET BASISONDERWIJS

CULTUUR-AANBIEDER	AANTAL LEERLINGEN	AANTAL GROEPEN	AANTAL SCHOLEN
Aegtenkapel	116	4	1
Bibliotheek Eemland	253	10	4
De Lieve Vrouw	452	27	9
Duda Paiva	492	23	11
Flint	1.361	60	24
Holland Opera	1.439	65	23
ICOONtheater	2.189	94	35
Kamp Amersfoort	754	34	15
Kunsthof Kade	866	38	15
Medialab	174	8	5
Mondriaanhuis	2.672	113	47
Museum Flehite	1.915	82	38
Eindtotaal	12.683	558	227

Contact

Post- en bezoekadres NEOS Cultuuronderwijs

Eemhuis, Eemplein 75, Amersfoort

 [instagram.com/neoscultuuronderwijs](https://www.instagram.com/neoscultuuronderwijs)

 [linkedin.com/company/neos-cultuuronderwijs](https://www.linkedin.com/company/neos-cultuuronderwijs)

 [fb.com/neoscultuuronderwijs](https://www.facebook.com/neoscultuuronderwijs)

Colofon

uitgave

NEOS Cultuuronderwijs,

april 2024

teksten

Tanja Kerkvliet

redactie

Kitty Arends, Linda Bouritius

ontwerp

Kukel ontwerpt, Nijmegen

fotografie

Linda Bouritius, Susan Eikenaar